

EVALUAREA RISCURILOR SCHIMBĂRILOR CLIMATICE ȘI IMPACTUL ASUPRA DEZVOLTĂRII MALADIILOR INFECȚIOASE

Cristea Daniel

Conducător științific: Elena Ciobanu

Disciplina de igienă, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Republica Moldova se confruntă cu provocări majore în ceea ce privește sănătatea populației în contextul schimbărilor climatice. Încălzirea globală influențează răspândirea și frecvența bolilor infecțioase, având consecințe semnificative asupra sistemului național de sănătate. **Scopul lucrării.** Identificarea unor relații cauzale dintre schimbările climatice și bolile infecțioase în Republica Moldova. **Material și metode.** Au fost analizate resurse relevante din bazele de date cu acces deschis, publicate în ultimii 10 ani. A fost elaborat un chestionar specific problemei studiate. În sondaj au participat 300 de persoane din Republica Moldova. Perioada de chestionare a derulat în intervalul: ianuarie-mai 2024. **Rezultate.** Chestionarul realizat a adus în prim-plan unele aspecte importante ale percepției populației în legătură cu impactul schimbărilor climatice asupra sănătății și mediului înconjurător. Rezultatele au indicat o preocupare semnificativă în ceea ce privește riscul transmiterii bolilor infecțioase de către vectorii specifici, cum ar fi căpușele (65%), țânțarii (70%), muștele (45%), și rozătoarele (30%). În plus, chestionarul a conturat îngrijorările referitoare la impactul încălzirii globale la nivel regional, precum creșterea poluării aerului (80%) și apei (75%), precum și generarea unor cantități mai mari de deșeuri la scară națională (70%). A fost scos în evidență riscul de vulnerabilitate al diferitelor sisteme de organe, cu un accent deosebit pe sistemul respirator (75%), cardiovascular (40%), digestiv (50%) și nervos (30%). **Concluzii.** Efectele încălzirii globale au accelerat dezvoltarea vectorilor infecțioși, reprezentând o amenințare pentru sănătatea oamenilor. Acest lucru subliniază importanța conștientizării acestor riscuri, dezvoltarea strategiilor eficiente de prevenire și control al bolilor infecțioase condiționate de schimbările climatice. **Cuvinte-cheie:** schimbări climatice, boli infecțioase, vectori, prevenire, sănătate.

ASSESSMENT OF CLIMATE CHANGE RISKS AND THE IMPACT ON THE DEVELOPMENT OF INFECTIOUS DISEASES

Cristea Daniel

Scientific adviser: Elena Ciobanu

Discipline of Hygiene, Nicolae Testemițanu University

Background. The Republic of Moldova faces major challenges regarding public health in the context of climate change. Global warming influences the spread and frequency of infectious diseases, having significant consequences on the national health system. **Objective of the study.** Identification of causal relationships between climate change and infectious diseases in the Republic of Moldova. **Material and methods.** Relevant resources from open access databases published in the last 10 years were analyzed. A questionnaire specific to the studied problem was developed. Three hundred people from the Republic of Moldova participated in the survey. The survey period was from January to May 2024. **Results.** The conducted questionnaire highlighted important aspects of the population's perception regarding the impact of climate change on health and the environment. The results indicated significant concern about the risk of infectious disease transmission by specific vectors, such as ticks (65%), mosquitoes (70%), flies (45%), and rodents (30%). Additionally, the questionnaire outlined concerns about the impact of global warming at the regional level, such as increased air (80%) and water (75%) pollution, as well as the generation of larger amounts of waste on a national scale (70%). The risk of vulnerability of different organ systems was emphasized, with a particular focus on the respiratory system (75%), cardiovascular system (40%), digestive system (50%), and nervous system (30%). **Conclusions.** The effects of global warming have accelerated the development of infectious vectors, posing a threat to human health. This underscores the importance of raising awareness of these risks and developing effective strategies for the prevention and control of infectious diseases conditioned by climate change. **Keywords:** climate change, infectious diseases, vectors, prevention, health.